

Svampeåret på Sjælland 2009

Ved Anne Storgaard

Vinter/forår

Som noget nyt startede vi året med et nytårsmøde, hvor vi så foto fra svampeåret der gik. Det var et godt arrangement med stor tilslutning, så vi vil forsøge at gentage arrangementet til næste år. Inden sæsonen startede havde vi også et aftenarrangement hos Kikkertgrossisten, hvor vi så på alt det udstyr, man nu om dage kan få til hjælp til at bestemme svampe: stereolupper, mikroskoper, digitale mikroskoper, grej til fotografering mm. Det blev et godt arrangement. Priserne er faldet utroligt meget de sidste 10 år, så efterhånden kan alle være med. <http://www.kikkertgrossisten.dk/>

Som i mange af de foregående år, havde vinteren været meget mild, så det var med store forventninger, vi tog på tur i midten af marts i Hejede Overdrev. Som så ofte før var [Stor Dukatbæger](#) fremme flere steder i skoven, men der var også en del andre svampe at kikke på for turdeltagerne. I alt nåede vi op på ca. 50 arter. Da den officielle tur var overstået, kørte vi i samlet flok sydpå til Jystrup, hvor vi besøgte den kendte lokalitet for [Krølhåret Pragtbæger](#). Også i år var vi heldige og kunne beundre adskillige eksemplarer af denne smukke forårssvamp.

Atlasprojektet startede den 1. marts, og den første tur på Sjælland i forbindelse med projektet blev afholdt den 29. marts. 14 deltagere mødte op i Næstved for at gå en tur efter specielt barksvampe i Rådmandshaven. Der var utroligt meget dødt ved med tilhørende svampe at kikke på, og vi lærte mange nye arter at kende, som vi ellers normalt bare plejer at gå forbi. Vi glæder os til de kommende ture i forbindelse med projektet.

Sjællænderne på Atlastur i Næstved. Foto: Benny T. Olsen

Omkring påske var der en periode med meget tørt vejr, men fint vejr omend noget blæsende til en grill-tur ved Esrum Sø påskelørdag. Vi fandt dog også lidt svampe. Dagens svamp var [Gran-](#)

[Koglehat](#), som vi fandt flere steder på begravede grankogler, men ellers blev fundet af Anemone-Knoldskive specielt beundret. Det er kun af og til, at vi ser denne art på forårsturene.

Anemone-Knoldskive. Foto: Benny T. Olsen

Det tørre vejr fortsatte resten af april, så det var ikke med de store forventninger vi begav os på tur i Tisvilde Hegn. [Spiselig Stenmorkel](#) var dog fremme i pæne eksemplarer, dog ikke så mange som vi fandt dem sidste år. Der var også lidt bladhatte fremme bl.a. [Vår-Rødblad](#) og [Fyrre-Koglehat](#). Efter en måneds tørke drog 13 optimister på tur på Vestvolden i starten af maj. Vi fandt dog ingen morkler, men der var en del blækhattearter fremme og næsten hver anden stub på volden var pyntet med [Skallet Stilkporesvamp](#). Endelig fandt vi også årets første [Vårmusseron](#).

Skallet Stilkporesvamp. Foto: Benny T. Olsen

Der blev dog fundet morkler på Sjælland, omend ikke i de store mængder. På foreningens traditionelle tur til Boserup den 8.5. blev der fundet 5-10 [Spiselig Morkel](#) i alt. I Østskov i Hornsherred et par dage efter var der dog ingen morkler, men der var en del andre arter fremme, bl.a. var skovbunden under ædelgran tæt dækket af [Kogleskæl-Knoldskive](#). I slutningen af maj kom de første rørhatte. På turen til Kongsøre Skov blev der samlet et enkelt frugtlegeme af [Punkstokket Indigo-Rørhat](#), en enkelt Finsprukken Rørhat samt nogle få andre spisesvampe. Turlederne havde nemlig lagt op til, at vi skulle tilberede de fundne svampe som tilbehør til hornfisk, som vi efter svampeturen skulle fange i Isefjorden. Der blev dog ikke fanget hornfisk, men der blev samlet en masse blåmuslinger, og en af turlederne havde tørrede svampe til at supplere med, så vi fik alligevel bålmad at spise.

Omkring den 10. juni fik Nordsjælland utroligt meget regn, og der kom lidt byger i ugen efter. På midsommerturen til Grønnesse Skov var der gang i de små arter. Vi fandt også lidt skørhatte, men ellers var dagens spisesvampe [Svovlporesvamp](#) og [Foranderlig Skælhat](#). Herefter fik vi en periode med varmt og tørt vejr, så mycelierne tørrede meget hurtigt ud. På en uge faldt antallet af de fundne arter på turene fra ca. 70 til ca. 20. I juli fik vi dog perioder med regn igen, så kantarelturen i Gribskov ved Grønnekilde blev reddet. Faktisk var [Almindelig Kantarel](#) og [Bleg Kantarel](#) dagens almindeligste svampe, og vi kunne fylde 2 store pander med de eftertragtede guldklumper. Dagens fund var en meget flot [Flammeporesvamp](#) på en liggende granstamme nær Grønnekilde. I slutningen af juli var vi på tur i Bidstrupskovene på Midsjælland, og nu var rørhattene begyndt at dukke op. Vi fandt bl.a. både [Spiselig Rørhat](#), [Punkstokket Indigo-Rørhat](#) og [Netstokket Indigo-Rørhat](#). Der var stadig gang i kantarellerne, så alle fik gode spisesvampe med hjem.

I starten af august var der masser af svampe i hvert fald i Nordsjælland. Vi fandt mange rørhatte, skørhatte, kantareller og fluesvampe på turen i Tisvilde Hegn den 9.august. Vi var 21 deltagere, og alle fik kurvene fulde. Dagens mest spændende fund var [Elfensbens-Rørhat](#) under [Weymouth-Fyr](#). Det har været kendt i mange år, at den findes i området, men først i år var vi heldige med at finde den på en svampetur i foreningen. I midten af måneden var der lidt færre frugtlegemer, men stadig en del arter at se på turene. På turen til Frederiksværk kunne vi alle bl.a. beundre en falden bøgestamme, der var fyldt med frugtlegemer af Koralpigsvamp.

Koralpigsvamp. Foto: Tom Smidth

I slutningen af august og i september var det meget tørt på det meste af Sjælland og på øerne syd for Sjælland. Turen til Rågård Mose/Store Dyrehave blev flyttet til den nordlige ende af Gribskov nord for Mårum Station. Her var der en del svampe at kikke på, omend det ikke var de store mængder. Dagens svamp var nok [Snehvid Fluesvamp](#), der stod mange steder i bøgeskoven. Turen til Rygård Overdrev dagen efter var næsten totalt svampetom, så vi gik i stedet i Rude Skov, hvor der var lidt mere at finde, men det var kun nogle få af deltagerne, der fik spisesvampe med hjem. Derimod var vi lidt heldigere i den nordlige del af Sjælland. Jeg var med på turene i Jægerspris Nordskov og i Nyrup Hegn, hvor vi så mange arter, men desværre kun i få eksemplarer. Hekseringsturen til Harager Hegn gav også et stort antal arter. Her var der til gengæld en del spisesvampe at hente, især blandt rørhattene. Faktisk var Gribskov og de nærliggende skove de områder på Sjælland, der holdt bedst stand mod tørken. På turen i Strødamreservatet i Gribskov i slutningen af september kunne vi notere over 150 arter.

Den 5.-6. september deltog vi i værkstedsdagene på Dansk Jagt- og Skovbrugsmuseum i Hørsholm. Vi havde en stand, hvor vi både havde svampeudstilling/bestemmelse og garnfarvning, Vi fik stillet en pæn svampeudstilling op, og i løbet weekenden kom der også nogle få med kurve til bestemmelse.

Vi og museet kunne godt ha' ønsket flere besøgende, men vejret om lørdagen var dårligt. Vejret om søndagen var dog ok, men værkstedsdagene var oppe imod meget andet. Det betød at både udstillere og besøgende var færre end sidste år: 350 om lørdagen + 700 om søndagen. Blandt de besøgende var der stor interesse for vores stand. Børn, der havde deltaget sidste år, savnede, at de i år ikke kunne male gipssvampe, så det må vi prøve at få med til næste år.

Den 13. september blev der holdt suppetur til Hvidekilde. Vejret var fint, og antal deltagere var nogenlunde som de tidligere år ca. 50-60 personer. Til gengæld blev der kun samlet ca. halvt så mange 'suppe'svampe som ellers, og suppen blev rationeret til 1 portion pr mand! og den blev totalt spist op. I stedet måtte vi "nøjes" med kantareller, og her var nok dobbelt så mange, som der plejer at være.

I oktober blev svampefloret mere normalt, men de gode spisesvampe så som Tragt-Kantarel og Stor Trompetsvamp var ikke fremme i de mængder, som vi normalt plejer at finde. Vi kunne dog arrangere en stor udstilling til Kulturnatten den 9. oktober i Botanisk Have. Botanisk Have var den mest besøgte institution på Kulturnatten med 15.500 besøgende. På turen til Horserød Hegn den 24. oktober var der masser af svampe. Dagens spisesvamp var div. arter af honningsvamp, men ellers fremviste turlederen liggende bøgestammer med Koralpigsvamp og Børstepigsvamp. Mange af svampene blev medtaget til Dansk Jagt- og Skovbrugsmuseum dagen efter, hvor vi kunne lave en flot lille udstilling til glæde for de (desværre få) besøgende.

I Vestsjælland har der været afholdt en del ture med mellem 10 og 20 deltagere pr. tur. Jeg var med på turen til Eskebjerg Vesterlyng i starten af november, hvor vi så på klit- og overdrevssvampe. Desuden har der også været afholdt Åbent Hus ved Sorø en gang hver måned i efteråret, dog med meget få deltagere undtagen den sidste aften i starten af november, hvor vi var 12 personer.

I november fik vi al den regn, vi havde sukket efter i eftersommeren, og da der endnu ikke var nattefrost, fik vi nogle gode ture med masser af svampe sidst på sæsonen. Årets sidste tur i Hornbæk Plantage den 22.11. foregik også i regnvejr fra start til slut. Henny stod klar med sin gode og varme glögg, da vi nåede frem. I år var der masser af svampe at kikke på til demonstrationen under paraplyerne ved frokosttid. Der var blev fundet svampe inden for alle grupper, men rørhattene, skørhattene og mælkehatterne havde kendt bedre dage. Til gengæld var bl.a. [Jordfarvet Ridderhat](#) og [Violet Hekseringshat](#) stadig pæne. Dagens hit var et fund af [Klokke-Tørhat](#) på en gammel nåletræstub. Efter gennemgang af svampene sluttede vi som sædvanligt af med en dejlig frokost i Bryghuset.